
Πρότυπο Σχέδιο Διαχείρισης Αλλαγών σε ΜΜΕ στον ευρύτερο τομέα των Δομικών Υλικών

Σύνοψη έργου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ
ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αθήνα, Μάιος 2012

Το «Πρότυπο Σχέδιο Διαχείρισης Αλλαγών σε ΜΜΕ στον ευρύτερο τομέα των Δομικών Υλικών» εκπονήθηκε από την Ένωση της εταιρείας «PLANET Α.Ε. Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών» και του «Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος» και για λογαριασμό του ΣΕΒ και της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας. Συγχρηματοδοτήθηκε από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Εισαγωγή

Υφιστάμενη Κατάσταση

Προσαρμογές για την Ανταγωνιστική Ανάκαμψη

Η πρωτοβουλία του ΣΕΒ

Ανάγκη για σταθεροποίηση, ανάκαμψη και ανάπτυξη

- Η οικονομική κρίση αγγίζει καταλυτικά όλους τους κλάδους της επιχειρηματικότητας. Η συρρίκνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας δεν μπορεί να αντιστραφεί χωρίς ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων.
- Ο ΣΕΒ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη σταθεροποίηση, ανάκαμψη και ανάπτυξη στρατηγικών τομέων της επιχειρηματικότητας. Επιδιώκει ενεργητικά τη διαμόρφωση ουσιαστικών προτάσεων με ελληνική ταυτότητα για τη στήριξη των κρίσιμων αυτών τομέων ώστε να προσαρμοστούν στη συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση.
- Ο τομέας των Δομικών Υλικών έχει παραδοσιακά σημαντική συνεισφορά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Πλήττεται όμως εκτεταμένα από της τρέχουσα οικονομική συγκυρία που έχει οδηγήσει στην κατακόρυφη συρρίκνωση ειδικά του κατασκευαστικού τομέα.
- Για το λόγο αυτό ο ΣΕΒ θεώρησε αναγκαία τη διαμόρφωση ενός «Προτύπου Σχεδίου Διαχείρισης Αλλαγών» με απώτερο σκοπό τη σύνθεση προτάσεων πολιτικής για την προσαρμογή των παραγωγικών διαδικασιών, την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, τη βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, την ενίσχυση της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τομέα αλλά και την ενίσχυση της ικανότητας των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν την κρίση.

Η πρωτοβουλία του ΣΕΒ

Εστίαση στην επιχειρηματικότητα

Ο ΣΕΒ επιδίωξε τη διαμόρφωση (από κοινού με τις επιχειρήσεις του τομέα) ενός συνεκτικού πλαισίου προτάσεων για την στήριξη του τομέα. Μέσα από το πρότυπο σχέδιο ο ΣΕΒ δίνει ιδιαίτερη σημασία σε θέματα όπως:

- Σταθεροποίηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα
- Εδραίωση βιώσιμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε ένα σαφές επιχειρηματικό πλαίσιο ως κρίσιμη προϋπόθεση για την ανάκαμψη και ανάπτυξη του τομέα
- Αναγνώριση και δρομολόγηση κρίσιμων θεσμικών αλλαγών που θα επιταχύνουν περαιτέρω την δημιουργία βιώσιμης επιχειρηματικότητας στον τομέα.

Ενεργητική συμμετοχή των επιχειρήσεων του τομέα

Το πρότυπο σχέδιο διαχείρισης αλλαγών συν-διαμορφώθηκε με τη συμμετοχή 25 από τις σημαντικότερες εταιρίες του τομέα σε εργαστήρια (workshops) μεταφοράς τεχνογνωσίας. Η ενεργητική επικοινωνία με τις επιχειρήσεις αποτέλεσε ευκαιρία για:

- Δικτύωση επιχειρήσεων για μεγαλύτερη συμπληρωματικότητα προϊόντων, οικονομίες κλίμακας
- Αναγνώριση κοινών ευκαιριών διεθνοποίησης και εξωστρέφειας του τομέα
- Ενεργή διάχυση τεχνογνωσίας και προσαρμογή στις τεχνολογικές προκλήσεις και εξελίξεις
- Ανάδειξη των σημαντικότερων θεμάτων του θεσμικού περιβάλλοντος

Εισαγωγή

Υφιστάμενη Κατάσταση

Προσαρμογές για την Ανταγωνιστική Ανάκαμψη

Οριοθέτηση του τομέα

Ο ευρύτερος τομέας των δομικών υλικών χαρακτηρίζεται από **πολυσχιδή δομή** καθώς περιλαμβάνει πολλούς κλάδους παραγωγής προϊόντων που χρησιμοποιούνται σε διάφορα στάδια και τμήματα ενός τεχνικού έργου ή μιας κτιριακής κατασκευής.

Στο πλαίσιο του σχεδίου εξετάστηκαν οι επτά σημαντικότεροι κλάδοι (με ανάλυση σε είκοσι έξι επιμέρους υπο-κλάδους) οι οποίοι συγκροτούν τον ευρύτερο τομέα των Δομικών Υλικών στη χώρα :

1. Τσιμέντο – σκυρόδεμα
2. Χημικά προϊόντα που ενσωματώνονται στις κατασκευές: μονωτικά - χρώματα – βερνίκια - κόλλες
3. Μέταλλα και μεταλλικά προϊόντα: χάλυβας – σίδηρος - αλουμίνιο– μεταλλικές κατασκευές, κλπ
4. Πλακίδια – τούβλα – κεραμίδια – μάρμαρα/γρανίτες και συναφή προϊόντα
5. Σύρματα – καλώδια – υλικό και συσκευές ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων – μηχανήματα
6. Πλαστικά προϊόντα, σωλήνες, προϊόντα για τις υδραυλικές εργασίες, είδη υγιεινής / είδη κεντρικής θέρμανσης
7. Δομικά προϊόντα ξυλείας

Σημαντική αναχαίτιση της ανάπτυξης του κλάδου λόγω κρίσης

- **Υψηλός ρυθμός ανάπτυξης** κατασκευαστικού κλάδου, ευρύτερου τομέα δομικών υλικών και σχετικών υπηρεσιών την τελευταία 15ετία με σημαντική συμμετοχή στο ΑΕΠ (**ποσοστό που έφτασε και το 25%**)
- **Συνεχιζόμενη αναχαίτιση της ανάπτυξης από το 2008** λόγω της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης με:
 - ✓ Δραστική μείωση εγχώριας κατασκευαστικής δραστηριότητας (στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα)
 - ✓ Έλλειψη χρηματοδότησης και ρευστότητας
 - ✓ Αβεβαιότητα αγοραστών με αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση της ζήτησης
- Ειδικότερα για τις κατασκευές, κατά την διάρκεια του **Γ' τριμήνου του 2011** καταγράφονται τα εξής:
 - ✓ ο δείκτης παραγωγής στις κατασκευές συρρικνώνεται επί 12 συνεχόμενα τρίμηνα, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται μειωμένος κατά 9,4% έναντι του Γ' τριμήνου 2010
 - ✓ η συνολική απασχόληση στον κατασκευαστικό κλάδο συρρικνώνεται επί 13 συνεχόμενα τρίμηνα και παρουσιάζεται μειωμένη κατά 24,3% έναντι του Γ' τριμήνου 2010 (157.000 λιγότερες θέσεις εργασίας από την αρχή της κρίσης)
 - ✓ η συμμετοχή του κατασκευαστικού κλάδου στο ΑΕΠ συρρικνώνεται επί 9 συνεχόμενα τρίμηνα και καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή της για τα τελευταία 12 έτη (μόλις 3,9%, έναντι 4,8% του Γ' τριμήνου του 2010)
 - ✓ οι συνολικές ακαθάριστες επενδύσεις σε κατασκευές παρουσιάζουν μείωση κατά 19,7% έναντι του Γ' τριμήνου 2010

Πηγή: ΣΑΤΕ

Η εξωστρέφεια του τομέα δίνει απάντηση στην κρίση

- Τα δομικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν το 21,2% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών το 2010
- Συνολικές εξαγωγές ύψους 3,45 δισ. € το 2010, αυξημένες κατά 17,2% σε σχέση με το 2009
- Νέοι εισοδοι δομικών υλικών (προϊόντα έλασης σιδήρου, είδη χοντροσύρματος, ράβδοι χαλκού, σωλήνες μη κυκλικής τομής) στα 100 πιο εξαγώγιμα δομικά προϊόντα για το 2011
- Σημαντική ενίσχυση του κλάδου των βιομηχανικών δομικών υλικών από επιδόσεις προϊόντων αργιλίου, με ποσοστό συμμετοχής 11,94% στο σύνολο των εξαγωγών και αξία 2.680 εκ.€ το 2011

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΠΣΕ, ΚΕΕΜ

Κρίσιμα ζητήματα για τον Τομέα

Στρατηγική

- Πως αντιμετωπίζουν οι εταιρείες τη μικρή ελληνική αγορά
- Ποιο είναι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την εγχώρια ανάπτυξη
- Σε ποιους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας μπορεί να τεκμηριωθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα
- Ποιες είναι οι πολιτικές αντιμετώπισης της οικονομικής ύφεσης

Οργάνωση

- Ποια η σχέση των μεγάλων εταιριών με τις ΜΜΕ (υπεργολάβους, συνεργάτες / τοποθετητές
- Έχουν γίνει προσπάθειες δικτύωσης μεταξύ των επιχειρήσεων
- Πόσο αξιοποιούνται οι συνεργασίες για τη μεγιστοποίηση των συνεργιών

Τεχνογνωσία

- Ποια η σύνδεση και οι σχέσεις των επιχειρήσεων με τον ακαδημαϊκό/ερευνητικό χώρο
- Πως αναπτύσσεται και υποστηρίζει η E&A τον τομέα των Δομικών Υλικών
- Ποια πρακτικά βήματα απαιτούνται για τη μεταφορά τεχνογνωσίας
- Πόσο αποδίδει η επένδυση E&A
- Ποιο είναι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που δίνει η ίδια η E&A

Ανθρώπινο Δυναμικό

- Ποια επένδυση γίνεται για την εκπαίδευση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Πώς μπορούν να επιδράσουν τα ΑΕΙ στη διαδικασία και το αποτέλεσμα
- Ποια επαφή αποκτά το ΑΔ με τη διαδικασία τοποθέτησης προϊόντων στην αγορά
- Πώς αντιμετωπίζεται η απώλεια ειδικευμένου ΑΔ στην κρίση

Εξωστρέφεια

- Ποια είναι τα εμπόδια για την έξοδο σε διεθνείς αγορές
- Ποιες ενέργειες γίνονται για τη διεύρυνση αγορών (εξωτερικό, νέα προϊόντα, κλπ)
- Ποια θεσμικά μέτρα μπορούν να συμβάλουν στην εξωστρέφεια
- Ποιες δράσεις μπορούν να αναλάβουν οι συλλογικοί φορείς
- Πόσο εφικτή είναι η δημιουργία κοινών υποδομών για ξένες αγορές

Τομέας Δομικών Υλικών: SWOT Analysis (1)

Δυνατά σημεία	Αδύνατα Σημεία
<ul style="list-style-type: none">• Η μεγάλη σημασία του ευρύτερου κλάδου των δομικών υλικών ως κλάδου της μεταποίησης• Η μεγάλη εξαγωγική διείσδυση που έχει ο κλάδος των δομικών υλικών στις όμορες Βαλκανικές χώρες• Οι τεχνολογικές δυνατότητες των εγχώριων ηγέτιδων επιχειρήσεων και η παραγωγική τους ευελιξία• Η εξωστρεφής δραστηριότητα των επιχειρήσεων του τομέα και η στρατηγική υποκατάστασης του χαμένου μεριδίου της εγχώριας αγοράς από δραστηριότητα στις διεθνείς αγορές• Τα σημαντικά αποθέματα γνώσης και τεχνογνωσίας για την παραγωγή εξειδικευμένων προϊόντων που διαθέτουν οι ηγέτιδες επιχειρήσεις του τομέα• Η ύπαρξη πραγματικών σημάτων συμμόρφωσης και τήρησης σχετικών προδιαγραφών από τις εγχώριες επιχειρήσεις	<ul style="list-style-type: none">• Η πλημμελής παρακολούθηση των διεθνών τεχνολογικών εξελίξεων από τις ΜΜΕ του τομέα• Η περιορισμένη συνεργασία με την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα• Η υψηλή κατανάλωση ενέργειας από τις επιχειρήσεις του κλάδου και οι ιδιαίτερα ρυπογόνες διεργασίες παραγωγής τους• Η έλλειψη εκπαιδευμένου και πιστοποιημένου τεχνικού προσωπικού κυρίως στις ΜΜΕ και στους κλάδους των τοποθετητών• Η έλλειψη άμεσων ξένων επενδύσεων στον τομέα

Τομέας Δομικών Υλικών: SWOT Analysis (2)

Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none">• Η τεχνολογική αναβάθμιση του κλάδου και η ανάπτυξη προϊόντων με συγκριτικά τεχνολογικά πλεονεκτήματα• Η κυρίαρχη θέση του κλάδου στις Βαλκανικές χώρες• Η μερική χρηματοδότηση της έρευνας για την ανάπτυξη νέων – καινοτόμων προϊόντων• Ο νέος αναπτυξιακός – επενδυτικός νόμος	<ul style="list-style-type: none">• Ο ελλιπής έλεγχος της αγοράς, η απουσία προδιαγραφών και η εκτεταμένη παραοικονομία• Η απουσία εργαστηρίων πιστοποίησης• Το δαιδαλώδες, πολύπλοκο και αλληλοεπικαλυπτόμενο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τον κλάδο• Η απουσία συγκεκριμένων αρχών και βιομηχανικής πολιτικής υποστήριξης• Οι παρωχημένοι κανονισμοί ασφάλειας και ελέγχου για σειρά προϊόντων δομικών κατασκευών• Η διάρκεια της οικονομικής ύφεσης• Η ταχεία απώλεια θέσεων εργασίας• Ο κατακερματισμός του κλάδου• Η ένταση του διεθνούς ανταγωνισμού• Η μη πιστή εφαρμογή των Συμφωνιών Αμοιβαίας και Ισότιμης Αναγνώρισης των ελληνικών σημάτων σε ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές

Εισαγωγή

Υφιστάμενη Κατάσταση

Προσαρμογές για την Ανταγωνιστική Ανάκαμψη

Βασικά συμπεράσματα των συναντήσεων εργασίας

Στρατηγική

- Ενίσχυση της διαδικασίας πιστοποίησης των προϊόντων και οργάνωσης της αγοράς
- Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για να αντιμετωπιστούν οι παθογένειες της αγοράς
- Στροφή στις αγορές του εξωτερικού για τα προϊόντα που μπορούν να διακινηθούν

Οργάνωση

- Ανάγκη συνεργασιών μεταξύ ΜΜΕ και μεγάλων επιχειρήσεων (π.χ. κλάδο αλουμινίου) για να νέες αγορές του εξωτερικού μιας και δεν υπάρχει προς το παρόν οργανωμένη συνεργασία
- Δεν υφίστανται επιτυχημένα παραδείγματα clusters στον τομέα

Τεχνογνωσία

- Οι επενδύσεις οι οποίες έχουν γίνει τα προηγούμενα χρόνια έχουν ενισχύσει το τεχνολογικό υπόβαθρο των επιχειρήσεων (τουλάχιστον των μεγάλων του κάθε κλάδου)
- Δεν υπάρχει επαρκής συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας (εξαιρέση αποτελεί ο χώρος του αλουμινίου)
- Οι επιχειρήσεις προχωρούν στην παραγωγή νέων προϊόντων, όμως το καινοτόμο προϊόν δεν εισέρχεται εύκολα στην ελληνική αγορά
- Με εξαίρεση τις μεγάλες επιχειρήσεις, δεν υπάρχουν πλήρως οργανωμένα τμήματα έρευνας

Ανθρώπινο Δυναμικό

- Αναγκαία η εκπαίδευση των φοιτητών ευρύτερα στα δομικά υλικά
- Αναγκαία η πιστοποίηση των επαγγελματιών του τομέα και η αναβάθμιση του επιπέδου κατάρτισης κυρίως των τεχνιτών / τοποθετητών
- Παρατηρείται η ανάγκη ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού σε μεσαίο στελεχιακό δυναμικό (τεχνίτες) και στελεχιακό δυναμικό που χειρίζεται τον εξαγωγικό τομέα
- Ραγδαία μείωση του αριθμού των αυτοαπασχολουμένων στον τομέα

Εξωστρέφεια

- Έντονος εξαγωγικός προσανατολισμός προς την Βαλκανική και άνοιγμα προς τη Μέση Ανατολή
- Πολλά προϊόντα του κλάδου δεν είναι εξαγωγίμα
- Προβλήματα στην προώθηση και καθιέρωση νέων προϊόντων στην ελληνική αγορά

Τάσεις και προοπτικές: Η καινοτομία και η εξωστρέφεια είναι η απάντηση στην κρίση

Άξονες ανταγωνιστικής ανάκαμψης του τομέα

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- A. Προσαρμογή υφιστάμενης στρατηγικής επιχειρήσεων στα νέα επιχειρηματικά δεδομένα
- B. Σχεδιασμός και ανάπτυξη νέων προϊόντων
- Γ. Ανάπτυξη νέων αγορών σε Ελλάδα και εξωτερικό
- Δ. Αναβάθμιση προσόντων και δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού
- Ε. Προσαρμογή επιχειρήσεων στις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

- A. Άρση εμποδίων στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων
- B. Στήριξη διεθνοποίησης και εξωστρέφειας

Δράσεις ανάκαμψης του τομέα : Ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων (1/3)

A

Προσαρμογή υφιστάμενης στρατηγικής επιχειρήσεων στα νέα επιχειρηματικά δεδομένα

1

Σταθεροποίηση στην εγχώρια αγορά και ανάπτυξη σε αγορές του εξωτερικού

2

Συμμετοχή σε συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)

3

Σύναψη στρατηγικών συνεργασιών με μεγάλες επιχειρήσεις του εξωτερικού

4

Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

5

«Προϊοντική στροφή» προς προϊόντα λιγότερο ενεργοβόρα, «έξυπνα», «πράσινα», αποδοτικότερα

B

Πολιτικές σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων προϊόντων

1

Δημιουργία ξεχωριστών οργανωτικών ενοτήτων για σχεδιασμό, βελτιστοποίηση και ανάπτυξη νέων προϊόντων

2

Συμμετοχή επιχειρήσεων σε δραστηριότητες clustering και networking

Δράσεις ανάκαμψης του τομέα : Ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων (2/3)

Γ

Πολιτικές για την ανάπτυξη νέων αγορών σε Ελλάδα και εξωτερικό

1

Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων με χρήση νέων υλικών, σύμφωνα με προδιαγραφές της ΕΕ 20-20-20

2

Σύναψη στρατηγικών συμφωνιών με διεθνείς «παικτες», για τη διάθεση προϊόντων των εγχώριων επιχειρήσεων στη διεθνή αγορά

Δ

Πολιτικές για την αναβάθμιση προσόντων και δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού

1

Δημιουργία επαγγελματικών περιγραμμάτων για τους εφαρμοστές προϊόντων του τομέα

2

Παρακολούθηση εξειδικευμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από τα στελέχη των επιχειρήσεων

3

Ενσωμάτωση προγραμμάτων εκπαίδευσης στην πολιτική κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού

4

Στελέχωση εγχώριων επιχειρήσεων με αλλοδαπά στελέχη υψηλού επιπέδου, από χώρες - στόχους τους

5

Συμμετοχή επιχειρήσεων του τομέα σε ευρωπαϊκά ή/και εθνικά προγράμματα κινητικότητας ερευνητών

Δράσεις ανάκαμψης του τομέα : Ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων (3/3)

Ε

Πολιτικές για τεχνολογική προσαρμογή επιχειρήσεων στις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις

1

Περαιτέρω ανάπτυξη ερευνητικών και συμβουλευτικών συνεργασιών με ακαδημαϊκά ιδρύματα

2

Μείωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων από παραγωγική διαδικασία και από απόρριψη παραπροϊόντων

3

Μείωση εκπομπών CO₂ κατά την παραγωγική διαδικασία

4

Μείωση λειτουργικού κόστους μέσω μείωσης χρόνου παραγωγής

5

Ανάπτυξη νέων, πολυ-λειτουργικών υλικών

6

Ενίσχυση της δημιουργίας εταιρειών spin-off από ακαδημαϊκούς φορείς

7

Χρηματοδοτική ενίσχυση καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που εισάγουν στην αγορά κάποιο νέο προϊόν

Δράσεις ανάκαμψης του τομέα : Θεσμικές μεταρρυθμίσεις (1/2)

A

Άρση εμποδίων στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων

1

Εποπτεία και έλεγχος της αγοράς

2

Υποχρεωτικότητα της σήμανσης CE

3

Αναμόρφωση της νομοθεσίας για τις κρατικές προμήθειες

4

Επιτάχυνση των διαδικασιών δημοπράτησης δημόσιων τεχνικών έργων

5

Κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων

Δράσεις ανάκαμψης του τομέα : Θεσμικές μεταρρυθμίσεις (2/2)

B

Στήριξη διεθνοποίησης και εξωστρέφειας

1

Δημιουργία «μηχανισμού» υλοποίησης ερευνών αγοράς ή/και «μηχανισμού» εντοπισμού επενδυτικών ευκαιριών στο εξωτερικό

2

Ανάπτυξη δικτύου διεθνοποιημένων Ελληνικών Επιχειρήσεων σε αγορές του εξωτερικού

3

Βελτιωμένη και έγκυρη πληροφόρηση

4

Στοχευμένα προγράμματα προβολής προϊόντων δομικών υλικών σε αγορές-στόχους του εξωτερικού

5

Στοχευμένες επιχειρηματικές αποστολές σε συγκεκριμένες αγορές του εξωτερικού

6

Θεσμική μεταρρύθμιση των διαδικασιών εξαγωγής προϊόντων